

Döner sermayeden yapılan ek ödemelere engellilik indirimi ve asgari geçim indirimi uygulanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120-52
Tarih	31.01.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-120-52 31.01.2013

Konu : Döner sermayeden yapılan ek ödemelere engellilik indirimi ve asgari geçim indirimi uygulanması

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki dilekçenizde; özürlü sağlık memuru olarak çalıştığınızı, birinci derece sakatlık indiriminden yararlandığınızı, maaş bordronuzda asgari geçim indiriminin sıfır olarak görüldüğünü, döner sermayeden tarafınıza yapılan ödemelerden gelir vergisi kesildiğini, ancak söz konusu ödemelere asgari geçim indirimi ve gelir vergisi indirimi uygulanmadığını belirterek, döner sermayeden yapılan ödemelere asgari geçim indirimi uygulanıp uygulanmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 31'inci maddesinde; çalışma gücü kayıp oranı asgari %40 ve üzerinde olanların ücret ve/veya kazançlarına sakatlık derecelerine göre kanunen belirlenen miktarda sakatlık indiriminin uygulanacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 61'inci maddesinde, ücretin tanımı yapılmış ve ücret sayılan ödemeler bentler halinde sayılmıştır.

Anılan Kanunun 94'üncü maddesinde, yapmış oldukları ödemelerden vergi tevkifatı yapacaklar sayılmış olup, aynı maddenin birinci bendinde ise, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden, 103 ve 104'üncü maddelere göre vergi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 32'nci maddesinde asgari geçim indirimi uygulamasına ilişkin hükümler yer almakta olup, konu ile ilgili olarak 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Asgari Geçim İndirimi Tutarının Hesaplanması" başlıklı 5'inci bölümünde;

"Asgari geçim indirimi yıllık tutarı, ücretlinin asgari geçim indiriminden bir yıl boyunca faydalanacağı net menfaattir. Aylık yapılan ücret ödemelerinde ise asgari geçim indirimi, hesaplanan yıllık tutarın 12'ye bölünmesi suretiyle uygulanacak ve bir ay içerisinde yararlanılabilecek asgari geçim indirimi tutarı, yıllık olarak hesaplanan tutarın 1/12'sini geçemeyecektir.

Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı, her ücretli için asgarî ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşamayacak ve yılı içerisinde asgari ücret tutarında meydana gelen değişiklikler, asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

Ücretlinin faydalanacağı azami indirim tutarı, elde ettiği ücret geliri üzerinden hesaplanan gelir vergisi ile sınırlı olduğundan, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde ücretliye herhangi bir iade yapılmayacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan 160 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklandığı üzere bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversiteler ile bu kuruluşlar bünyesindeki döner sermaye işletmeleri 01/01/1990 tarihinden geçerli olmak üzere tek işveren olarak kabul edilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; çalışmakta olduğunuz Bakanlık ve bu Bakanlığa bağlı olarak kurulan döner sermayeden alınan ek ödemeler ile maaş ödemelerinin tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirilmesi, dolayısıyla söz konusu ek ödemeler ile maaş ödemelerinin toplam tutarı dikkate alınarak gelir vergisi matrahının tespit edilmesi gerekir. Hesaplanan birinci derece sakatlık indirimine ilişkin tutarın, öncelikle gelir vergisi matrahınızın toplamından mahsup edilmesi, sakatlık indiriminin mahsubundan sonra varsa kalan gelir vergisi matrahı üzerinden artan oranlı olarak hesaplanan gelir vergisi tutarından da yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'sinin mahsup edilmesi gerekmektedir. Mahsup edilecek tutar, kalan gelir vergisi tutarını aşamayacaktır.

Ancak, gelir vergisi matrahı üzerinden sakatlık indirimi tutarının mahsubundan sonra matrah tutarının bulunmaması halinde ise asgari geçim indirimi uygulamasından yararlanılması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026